

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-5-430

לכבוד

יועצי פרויקט גן ילדים כליל

הנחיות נגישות

הקמת גן ילדים כליל

(פרוגרמה זו מהווה חלק בלתי נפרד מנספח הנגישות)

הנחיות אלו מבוססות על עקרון היסוד בחוק שוויון לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998 ותקנותיו הרלוונטיות. "זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעיקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עיקרון כבוד הבריות" מטרת החוק:

"... להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חיו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד..."

מורשית נגישות מתו"ס

תיקי שטח

יעוץ ותכנון בטיחות אש

עינב מור

20 בנובמבר 2020
סימננו : עמ-5-430

תוכן עניינים:

1. כללי ונתונים
2. הגדרות
3. נגישות רציפה
4. חוץ המבנה : דרכים נגישות ; חצר הגן ; הפרשי גובה
5. כניסה למבנה
6. פנים המבנה
7. דלתות
8. שילוט
9. ריהוט קבוע
10. מטבחון/נטילת ידיים
11. תא שירותים נגיש

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-5-430

1. כללי:

הפרויקט דן בהקמת גן ילדים בן כיתה אחת.
המבנה חד קומתי.

1.1. המידות המופיעות במסמך זה הינן מידות נטו הנדרשות בהתאם לאופן המדידה הנקבע בתקנות.
על המתכנן לקבוע את מידות הבניה בהתאם לכך ולהתחשב באי דיוקים בביצוע.

1.2. הנחיות הנגישות במסמך זה מבוססות על דרישות החוקים, התקנות והתקנים הרלוונטים:

- חוק שוויון לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998.
  - חוק התכנון והבניה 1965 (נוסח מעודכן).
  - תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) (תיקון מס' 5), התשס"ט-2009 - חלק ח'1: בניין ציבורי חדש.
  - תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), תשל"ו-1970, חלק ח': התקנת סידורים מיוחדים לנכים.
  - תקנים ישראלים כמפורט בתוכן המסמך.
  - עמדות נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.
- 1.3. על כל יועץ לקרוא את ההוראות המפורטות במסמך זה, להטמיע את הדרישות הנ"ל בתכניותיו ולתת את הנחיותיו לביצוע בהתאם לכך.

2. הגדרות:

- 2.1. רצועת הליכה - חלק מרוחב המדרכה, הפנוי ממכשולים ומיועד למעבר חופשי לתנועת הולכי רגל.
- 2.2. ניגוד חזותי - ניגוד בין פני משטח לסביבתו הצמודה, המאפשר לאדם עם מוגבלות בראיה להבחין חזותית במשטח האמור, בתנאי תאורה קיימים או מתוכננים.
- 2.3. ניגוד מישושי - ניגוד בין מרקם פניו של משטח לבין מרקם פני המשטח הצמוד לו, המאפשר להבחין במשטח האמור במישוש באמצעות כף רגל נעולה בנעל ובאמצעות מקל נחייה.
- 2.4. סימן מוביל - קו מפגש בין שני משטחים או רכיב פיסה המצויים על פני שטח המיועד להולכי רגל או בצמוד לו, הניתנים לזיהוי ע"י הולך רגל עם מוגבלות ראייה, והמיועדים לסייע לו למצוא את דרכו אל יעד מוגדר.
- 2.5. סימן מוביל מטיפוס 1 - סימן המורכב מפסים מקבילים הנמצאים על אותו מישור ושמרקים פני הסימן עשוי בניגוד חזותי ומישושי לסביבתו הצמודה.
- 2.6. סימן מוביל מטיפוס 2 - מפגש ישר ככל האפשר בין שני משטחים צמודים המצויים בניגוד חזותי ומישושי ובלבד שהמפגש בניהם יהיה על אותו מישור וימשך באופן רציף ממקום אחד במרחב למקום אחר.
- 2.7. סימן מוביל מטיפוס 3 - רכיב פיסה הנמשך ברציפות לאורך שולי דרך בלבד, כשהוא בולט מעל פני הדרך וניתן להבחנה במישוש באמצעות כף רגל נעולה בנעל ובאמצעות מקל נחייה או לעקיבה במגע יד.
- 2.8. סימן אזהרה - משטח הנועד להזהיר מפני סכנה או שינוי במרחב ומורכב מגבשושיות עגולות עשויות בחתך טרפזי או מעוגל וקטומות בראשן. המשטח נמצא בניגוד חזותי ומישושי לסביבתו הצמודה.
- 2.9. סימן מאתר - סימן מוביל מטיפוס 1 שרוחבו 65-55 ס"מ ונמשך לכל רוחב הדרך. הסימן מיועד להפנות את תשומת לב הולך רגל עם מוגבלות בראייה אל תחילתו של סימן מוביל, סימן אזהרה או מתקן המצוי בסמוך.

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

3. נגישות רציפה:

הדרך הנגישה תהיה רציפה מהכניסה למתחם לאדם המגיע ברגל ומהחניה דרך הכניסה למבנה ועד וכולל החצר ושערי המילוט ממנה.

4. חוץ המבנה:

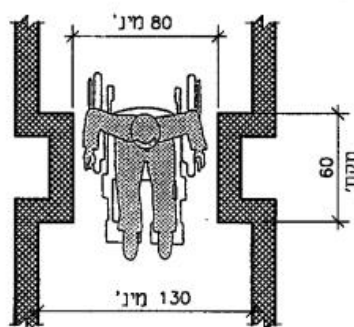
4.1. חניות – מתוכננות שלוש חנויות-לא נדרשת חניה נגישה לפי הוראות חלק ח'1 לתקנות התכנון והבניה.

4.2. חצר הגן:

4.2.1. דרכים נגישות – ת"י 1918 חלק1, חלק 2

4.2.1.1. רוחב רצועת הליכה לאורך שבילים לא יפחת מ-130 ס"מ.

4.2.1.2. מותרת הצרה מקומית שאורכה לא עולה על 60 ס"מ ורוחבה 80 ס"מ לפחות. מרחק בין הצרה אחת לשניה לא יקטן מ-200 ס"מ. הצרות אלו לא יהיו לפני פתח או פניה.

4.2.1.3. מתקני תשתיות עיליים וכל עצם אחר לא יחדור את רוחב רצועת ההליכה.

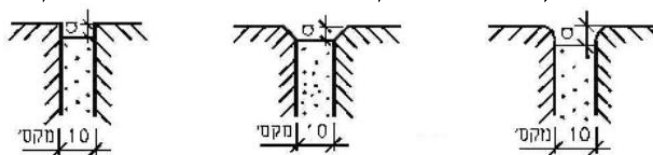
4.2.1.4. השיפוע האורכי של השביל לא יעלה על 5% ושיפועה הרוחבי על 2%.

4.2.1.5. פני הדרך יהיו יציבים, קשיחים ועמידים. לא יותר שימוש במצע מהודק/חול או כל משטח לא אחיד אחר. מותר שימוש בגרנוולית עם גודל אגרגט שאינו גדול מ-10 מ"מ.

4.2.1.6. השביל יהיה בניגוד חזותי לרקעו להתמצאות קלה.

4.2.1.7. פני הדרך יענו לת"י 2279 – התנגדות להחלקה.

4.2.1.8. מישקים בפני הדרך-הפרש הגובה בין פני מילוי המישק לבין פני הנקודה הגבוהה ביותר של פני הדרך לצדי המישק לא יעלה על 5 מ"מ. מרווח בין המישקים לא יעלה על 10 מ"מ.

$\alpha = 5$ חלק'

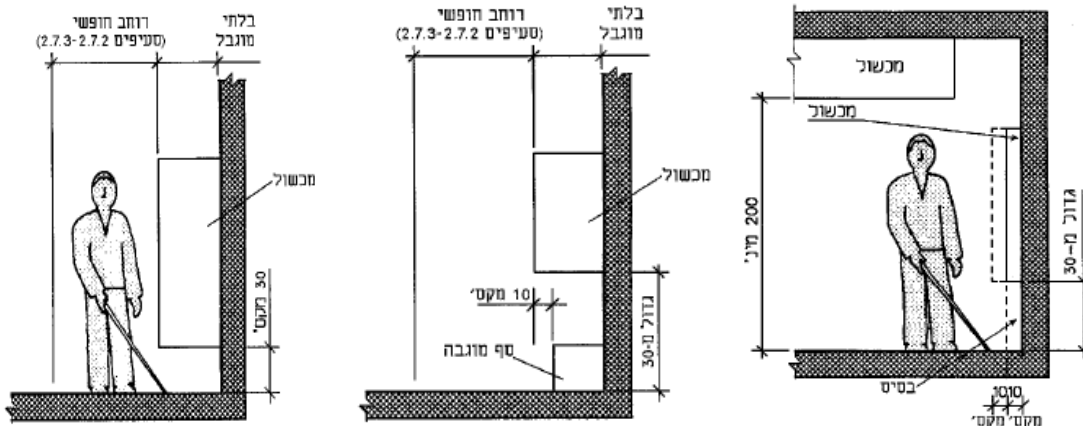
4.2.1.9. עצמים בולטים בדרך יהיו ללא זיזים או פינות העלולות לפגוע בעובר לידם.

4.2.1.10. עצמים צמודים לקיר (בתוך או מחוץ למבנה): עצם צמוד לקיר שתחתיתו היא עד 30 ס"מ מפני ריצוף, מותר שיבלוט ללא הגבלה כל עוד נשמר רוחב מעבר מינימלי נדרש פנוי.

4.2.1.11. עצם צמוד לקיר שתחתיתו מעל 30 ס"מ מפני ריצוף, לא יבלוט יותר מ 10 ס"מ אל

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

המעבר. במידה ובולט יותר מ 10 ס"מ, יותקן תחתיו משטח אזהרה.

4.2.1.12. עצמים עומדים בדרך: עצם עומד בדרך שתחתיתו היא עד 30 ס"מ מפני ריצוף, מותר שיבלוט ללא הגבלה כל עוד נשמר רוחב מעבר מינימלי נדרש פנוי.

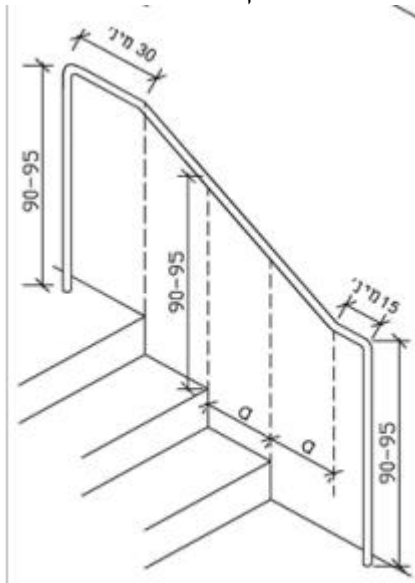
- עצם עומד בדרך שתחתיתו מעל 30 ס"מ מפני ריצוף, לא יבלוט ביותר מ 30 ס"מ אל המעבר. מתחתיו יהיה משטח אזהרה בניגוד חזותי ומישושי לרצפה שיבלוט 30 ס"מ מעבר להיטל העצם.
  - אלמנטים דקורטיביים העומדים בדרך כמו עציצים יהיו בגובה של 55 ס"מ לפחות מפני ריצוף. קוטר קדקודם לא יפחת מ 15 ס"מ והם יהיו בעלי ניגוד חזותי לרקע עליו הם מוצבים.
- 4.3.** צבע הגדר ההיקפית בגן תהיה בניגוד חזותי לרקעה.
- 4.4.** משער הכניסה למתחם הגן ועד לדלת הכניסה הראשית יותקן סימן מוביל מסוג 2 או 3 (ראה הגדרות בסעיף 2 לעיל). הסימן המוביל יענה לתיי 1918 חלק 6.
- 4.5.** מתקני משחק אם יוצבו יענו לדרישות תיי 1498 חלק 8.
- 4.6.** 15% משטח חצר הגן יהיה מוצל ע"י הצללה תקנית.
- 4.7.** אינטרקום אם יותקן בשער יותאם להנחיות תקנות התכנון והבניה חלק ח' ותיי 1918 חלק 4, חלק 6.
- 4.8.** הפרשי גובה בין משטחי רצפה:
- 4.8.1.** הפרש גובה בין שני משטחי ריצוף שונים יהיו כדלקמן:

פתרון	הפרש גובה אנכי
לא נדרש פתרון	עד 6 מ"מ
יבוצע שיפוע של 50% לכל היותר	גדול מ-6 מ"מ ועד 15 מ"מ
יבוצע שיפוע של 8% לכל היותר ויוגדר כ"כבש".	גדול מ-15 מ"מ

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

4.9. הפרשי גובה בין שני מפלסים סמוכים בחצר:

- מהלך מדרגות יעמוד בהנחיות תקנות התו"ב חלק ג'; ת"י 1918 חלק 2 כדלקמן:
- 4.9.1. רוחב שלח כל מדרגה לא יהיה קטן מ 26 ס"מ וגובה רום המדרגה לא יהיה קטן מ 10 ס"מ ולא גדול מ 17.5 ס"מ. מידות השלח והרום יענו לנוסחה: 2רום+שלח=61-63 ס"מ.
  - 4.9.2. אף המדרגה לא יבלוט יותר מ 4 ס"מ.
  - 4.9.3. כל המדרגות במהלך אחד יהיו זהות מהיבט מידותיהן.
  - 4.9.4. מספר המדרגות במהלך אחד יהיה 3-16 מדרגות אולם מותר לתכנן 22 מדרגות במהלך אחד בכפוף לגובה רום מקסימלי של 15.5 ס"מ.
  - 4.9.5. קצה שלח המדרגה יסומן בפס ניגודי בצבעו ומרקמו משאר המדרגה. הפס ימוקם במרחק שאינו גדול מ 3 ס"מ מקצה השלח ורוחבו יהיה 3-5 ס"מ.
  - 4.9.6. בראש מהלך המדרגות יותקן סימן אזהרה ברוחב המהלך ועומק 60 ס"מ. סימן האזהרה יותקן במרחק של 30 ס"מ מקצה שלח המדרגה הראשונה.
  - 4.9.7. ריצוף המדרגות יהיה נגד החלקה ויענה על ת"י 2279.
  - 4.9.8. רוחב מהלך מדרגות לא יפחת מ-120 ס"מ.
  - 4.9.9. משני צידי מהלך מדרגות יותקן מאחזי יד הבולט עד 9 ס"מ מצד המהלך או המרוחק ממהלך המדרגות עד 7 ס"מ. גובה מאחזי היד יהיה 90 ס"מ במדידה מקצה שלח המדרגה.
  - 4.9.10. בכל מקום בו קיים הפרש גובה של 50 ס"מ ומעלה בין שני מפלסים סמוכים יותקן בנוסף למאחזי היד גם מעקה מונע נפילה. גובה המעקה לא יפחת מ-110 ס"מ.

- 4.10. בכל הפרש גובה של 50-250 ס"מ בשטח המבנה והחצר יותקן מעקה מונע נפילה בגובה 110 ס"מ במדידה ממדרך הרגל.
בכל הפרש גובה של 250 ס"מ ומעלה יותקן מעקה בגובה 120 ס"מ במדידה ממדרך הרגל.
מעקה ומאחזי יד יענו להנחיות ת"י 1142, ת"י 1918 חלק 2, חלק 3.1.

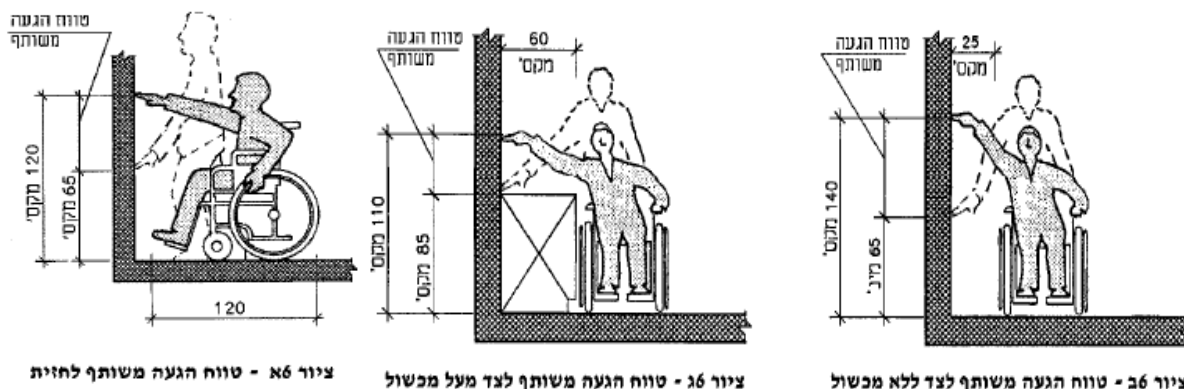
20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

5. כניסה למבנה:

- 5.1. הפרש גובה בין שני צידי דלת כניסה למבנה יעמוד בדרישות תקנות התכנון והבניה חלק ג' כדלקמן:
- הפרש גובה בדלת חיצונית – לא יעלה על 20 מ"מ;
  - כאשר הפרש הגובה עולה על 6 מ"מ – יותקן סף בשיפוע 1:2 (יחס רוחב לגובה).
- 5.2. אינטרקום- ראה סעיף 4.8 לעיל.

6. פנים המבנה:

- 6.1. רוחב מעברים ראשיים לא יפחת מ 130 ס"מ נטו – במדידה מקיר אחד למשנהו לאחר ציפוי/צביעה.
- 6.2. מכשולים עומדים בדרך – ראה סעיף 4.2 לעיל.
- 6.3. ריצוף יענה לדרישות ת"י 2279 – התנגדות להחלקה.
- 6.4. הפרש גובה משני צידי דלת פנימית לא יעלה על 10 מ"מ;
- 6.5. תאורה שתותקן תיתן עצמת אור אחידה ולא מסנוורת. התקנת וילונות תסייע במניעת סנוור מקרני השמש בחלונות.
- 6.6. חומרי ציפוי וגימור שיבחרו יהיו מונעי הדהוד לקבלת אקוסטיקה מיטבית – תקרה אקוסטית וכד'.
- 6.7. אמצעי הפעלה, ריהוט יהיו בניגוד חזותי לרקע עליו הם מותקנים.
- 6.8. ריהוט, לכשיבחר, יעמוד בנוסף בהנחיות נגישות השירות המצורפות למסמך זה ולת"י 1918 חלק 1, חלק 6.
- 6.9. טווח הגעה משותף לאדם עומד ויושב יענה לדרישות ת"י 1918 חלק 1 כדלקמן:
- הגעה לחזית ללא מכשול (או מעל מכשול בעומק שאינו עולה על 50 ס"מ): 65-120 ס"מ מריצוף.
  - הגעה לצד ללא מכשול: 65-140 ס"מ מפני ריצוף.
  - הגעה לצד עם מכשול: 85-110 ס"מ מפני ריצוף.

ציור 6א - טווח הגעה משותף לחזית

ציור 6ב - טווח הגעה משותף לצד מעל מכשול

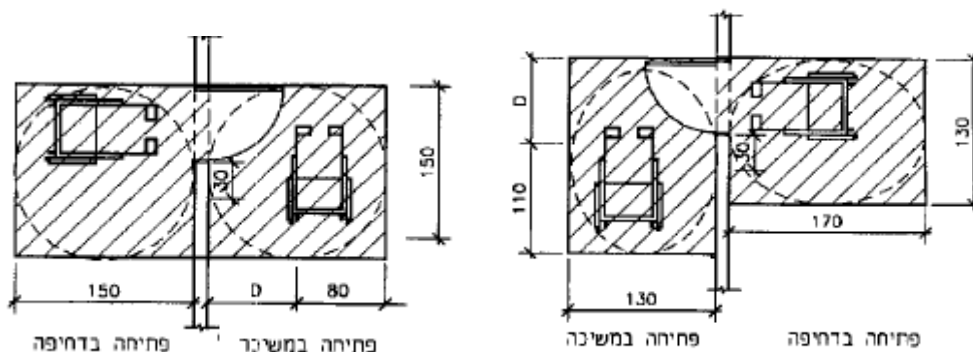
ציור 6ג - טווח הגעה משותף לצד ללא מכשול

7. דלתות:

- 7.1. רוחב כל דלת יעמוד בנדרש בתכנית הבטיחות.
- 7.2. רוחב כנף ראשונה שנפתחת בדלת דו-כנפית לא יפחת מ-80 ס"מ פתח אור.
- 7.3. לפני כל דלת תהיה אפשרות למרחב תמרון במידות מינימליות של 130/170 ס"מ או 150/150 ס"מ – כמוראה בשרטוט הבא (בדלתות הכניסה למבנה – יתאפשר מרחב תמרון לפני ואחרי הדלת):

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

- 7.4. בדלת תותקן ידית מנוף בגובה 85-110 ס"מ מפני ריצוף. כח ההפעלה שידרש לפתיחת דלת חיצונית לא יעלה על 30 ניוטון ודלת פנימית לא יעלה על 22 ניוטון.
- 7.5. יש להשאיר שטח קיר חופשי ברוב של 30 ס"מ לפחות, מעבר למזוזות כל דלת לצד המנעול.
- 7.6. דלתות יהיו בניגוד חזותי לקיר לזיהוי מהיר של הפתח.

8. שילוט:

- שילוט במבנה יענה לת"י 1918 חלק 4:
- 8.1. אמצעי הכוונה והתמצאות יתבצעו באמצעות שילוט עם העברת מידע בצורה פשוטה וברורה, ללא עומס של מידע או סמלים.
- 8.2. מיקום התקנת השילוט בשטח, מעבר לדרישות התקנים הרלוונטיים, יתחשב גם בתאורה הנמצאת במקום מהיבט החזרת אור וסנוור כך ששלט המידע יהיה ברור מכל כיוון ממנו מסתכלים עליו.
- 8.3. שילוט המכוון למילוט בעת חירום יהיה מואר באופן תמידי.
- 8.4. ע"ג כל דלת יתלה שילוט מזהה לחדר.
- 8.5. המידע ע"ג השלט יהיה בניגוד חזותי לשלט. השלט עצמו יהיה בניגוד חזותי לרקע בו הוא מוצב – לפי הנחיות ת"י 1918 חלק 6.
- 8.6. מרכז המידע יהיה בגובה 140-160 ס"מ מפני רצפה, תחתיתו של המידע לא יהיה נמוך מ 100 ס"מ וקצהו העליון לא יהיה גבוה מ 200 ס"מ מפני רצפה.
- 8.6. גובה תחתית שלט המותקן בניצב לדרך לא יפחת מ 205 ס"מ מפני רצפה.
- 8.7. השלטים יהיו בגוון מט ולא מבריק.

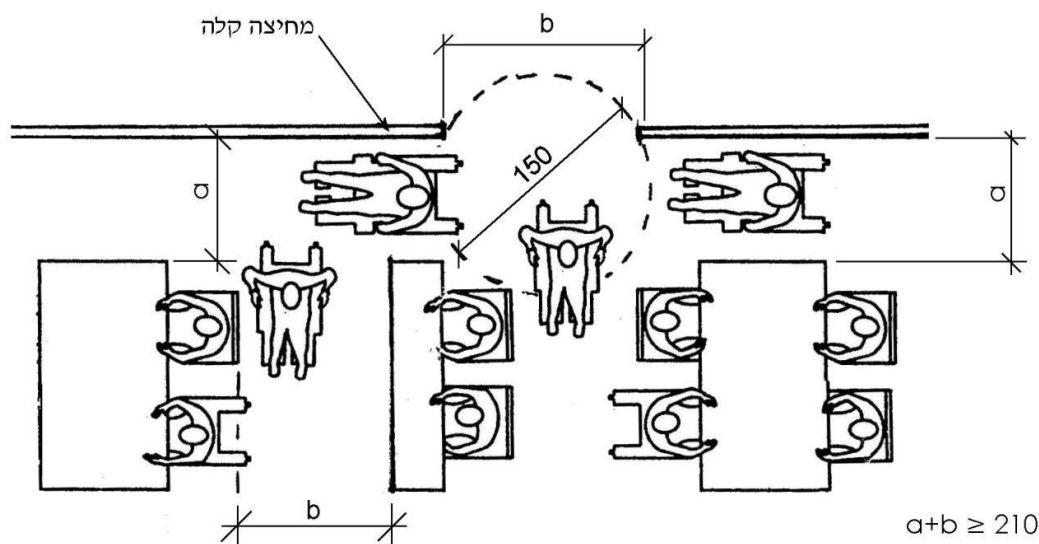
9. ריהוט קבוע:

- 9.1. רוחב המעברים לא יהיה קטן מ 90 ס"מ.
- 9.2. בכל מקום שנדרשת פניה לפתח או מעבר סמוך בזווית הגדולה מ 30 מעלות מכיוון התנועה בציר הדרך, יהיה שטח חופשי לסיבוב כנדרש בסעיף לעיל או ששכום מידות הרוחב + אורך לא יהיה קטן מ 210 ס"מ - לפי ת"י 1918 חלק 3.2.

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

10. מטבחון/נטילת ידיים:

- 10.1 גובה קבועות ואביזרים יענה להנחיות ת"י 1918 חלק 1 "טווח הגעה משותף" – ראה סעיף 6.9 לעיל.
- 10.2 ברז הכיור- יהיה ברז עם ידית מנוף. כאשר הברז במצב סגור, מרחק הידית מחזית הכיור לא יהיה גדול מ 30 ס"מ.
- 10.3 ריצוף יענה לדרגה שנקבעה בת"י 2279 לאזורים רטובים בתוך המבנה.

11. תא שירותים נגיש:

- מתוכנן תא שירותים נגישים מטיפוס 1 משתף לשני המינים.
- תא שירותים נגיש יענה לדרישות ת"י 1918 חלק 3.1 כדלקמן:
  - 11.1 רוחב המעבר לתא השירותים, לא יקטן מ – 130 ס"מ נטו, במדידה לאחר חיפוי הקירות.
  - 11.2 מידות תא שירותים לא יפחתו מ- 150/200 ס"מ, לאחר חיפוי קרמיקה. מומלץ לתכנן מידות מינימליות של 155/205 ס"מ לקבלת מידות נטו.
  - 11.3 דלת תא השירותים תפתח אל חוץ החדר ורוחבה לא יפחת מ 80 ס"מ פתח אור.
  - 11.4 יש להשאיר שטח קיר חופשי ברוחב של 30 ס"מ לפחות, מעבר למזוזות הדלת לצד המנועול.
  - 11.5 ריצוף יענה לת"י 2279 מהיבט התנגדותו להחלקה.
  - 11.6 שילוט התא יכול את הסמל המציין בית שימוש לנשים וגברים ובנוסף יכול את סמל הנגישות הבין לאומי.

20 בנובמבר 2020
סימנו: עמ-430-5

13 - הסמל המציין בית שימוש
נגיש משותף לנשים ולגברים

11.7. קבועות:

10.7.1. אסלה – גובה קצה עליון של מושב האסלה יהיה 45-50 ס"מ. בין האסלה לקיר המקביל לה הקרוב ישמר מרווח של 42-50 ס"מ, בין האסלה לקיר המקביל הרחוק ישמר מרווח של לפחות 80 ס"מ. קצה האסלה הקדמי יהיה מרוחק ב- 72 ± 3 ס"מ מהקיר שבגבה. משני צדי האסלה יותקנו מאחזי יד-אחד קבוע "L" והשני מתקפל. אמצעי הפעלת מיכל ההדחה יהיה עם מנגנון ידני וימוקם מעל למרכז האסלה.

10.7.2. מאחזי יד בסמוך לאסלה:

- מאחזי יד מתקפל באורך 73-90 ס"מ ובלבד שיגיע עד קצה האסלה. גובה פניו העליונים של המאחזי כאשר הוא נמצא במצב שירות, יהיה 75-85 ס"מ מפני רצפה.
  - מאחזי יד קבוע "L" – המאחזי יותקן על הקיר הקרוב לאסלה, חלקו האופקי והאנכי של המהלך יהיה זהה ובאורך של 60 ס"מ לפחות. גובה חלקו האופקי יהיה 75-85 ס"מ מפני רצפה והוא יותקן כך שנקודת המפגש בין הקטע האופקי לאנכי תהיה במרחק של 90-95 ס"מ מהקיר שבגב האסלה.
- ספק מאחזי היד יעביר תעודת בדיקה של מכון התקנים עבור התאמה לתקן. לפי דרישות ת"י 1918 חלק 3.1.

10.7.3. ברזים – הברזים יאפשרו הפעלתם ללא שימוש באצבעות הידיים ויהיו ברז פרח עם ידית מנוף.

10.7.4. כיור – כיור שאינו משולב במשטח יהיה ברוב 30-40 ס"מ, אורכו יהיה 40-52 ס"מ.

10.7.5. מראה – נדרשת להיות תלויה ומעוגנת לקיר. הקצה העליון שלה לא יהיה קטן מ 175 ס"מ מפני רצפה וגובה הקצה התחתון לא יהיה גדול מ 90 ס"מ מפני רצפה.

10.7.6. מאחזי יד אופקי יותקן בנוסף על דלת הכניסה במישור הפנימי, בגובה הידית לצורך משיכה/דחיפת הדלת.

20 בנובמבר 2020
סימנו : עמ-5-430

10.7.7. רכיבים משלימים – בנוסף לקבועות הרשומות מעלה, נדרש להוסיף רכיבים משלימים כדלקמן:
מתקן לנייר טואלט, סבון נוזלי, מתקן לייבוש ידיים / נייר לניגוב, אשפתון, מתלה ומדף להנחת חפצים.
גובה המדף לא יעלה על 120 ס"מ מפני רצפה.

בכבוד רב,

עינב מור